

Indhold

Forord 7

Tak 9

- 1 Begreber vi lever efter 13
- 2 Metaforiske begrebers systematik 17
- 3 Metaforens systematik:
Hvad metaforen fremhæver og skjuler 20
- 4 Orienteringsmetaforer 24
- 5 Metaforer og kulturel sammenhæng 32
- 6 Ontologiske metaforer 36
- 7 Personifikation 45
- 8 Metonymi 47
- 9 Udfordringer for sammenhængen i metaforerne 53
- 10 Nogle flere eksempler 59
- 11 Den metaforiske strukturerings delvise natur 66
- 12 Hvad er grundlaget for vores begrebssystem? 70
- 13 Grundlaget for strukturelle metaforer 75
- 14 Følgevirkning:
Delvis direkte opstået og delvis metaforisk 83
- 15 Erfaringers sammenhængende strukturering 92
- 16 Metaforisk sammenhæng 102
- 17 Komplekse sammenhænge på tværs af metaforer 113
- 18 Nogle konsekvenser for teorier om begrebsstrukturer 123
- 19 Definition og forståelse 133
- 20 Hvordan metaforer kan give form betydning 145

- 21 Ny betydning 159
- 22 At skabe ligheder 168
- 23 Metaforer, sandhed og handling 177
- 24 Sandhed 180
- 25 Myterne om objektivisme og subjektivisme 208
- 26 Myten om objektivisme i vestlig filosofi og lingvistik 219
- 27 Hvordan metaforer afslører objektivismens
begrænsninger 235
- 28 Subjektivismens utilstrækkeligheder 249
- 29 Det erfaringsbaserede alternativ:
Ny betydning til gamle myter 252
- 30 Forståelse 255
- Efterskrift 264
- Litteraturhenvisninger 265

Forord

Denne bog udsprang af vores fælles interesse for hvordan folk forstår deres sprog og deres erfaring. Da vi første gang mødte hinanden, i januar 1979, opdagede vi at vi begge havde en fornemmelse af at de dominerende opfattelser af *betydning* inden for vestlig filosofi og lingvistik var fejlagtige – at „betydning“ i de to traditioner har meget lidt at gøre med hvad folk synes gør deres tilværelse betydningsfuld.

Vi blev ført sammen af en fælles interesse for metaforer. Mark var blevet klar over at den traditionelle filosofis syn på metaforer ikke giver dem plads til at spille nogen større rolle i vores opfattelse af verden og af os selv. George havde fundet sprogligt eksempel materiale der viste at metaforer præger dagligdags sprog og tanke på en gennemgribende måde; eksempler der ikke passede ind i nogen engelsk eller amerikansk betydningsteori, hverken inden for filosofi eller lingvistik. Inden for begge områder er metaforer traditionelt blevet opfattet som noget mindre væsentligt. Vores intuition sagde os imidlertid at de indtager en central rolle, at de måske er nøglen til en dækkende beskrivelse af forståelse.

Kort efter vi mødtes, besluttede vi i fællesskab at udarbejde det vi regnede med ville blive en kort artikel som på grundlag af sproglige data skulle påpege nogle af de nyere betydningsteoriens fejlslutninger. I løbet af en uge opdagede vi at en række af den moderne filosofis og lingvistik's antagelser som den vestlige tradition havde taget for givet siden antikken, afskar os fra at stille de spørgsmål vi gerne ville stille. Vi ville ikke blot uddybe eller rette op på en allerede eksisterende betydningsteori, vi ville revidere nogle af den vestlige filosofis centrale antagelser. Det indebar i særdeleshed en afvisning af en objek-

tiv eller absolut sandhed og som følge deraf også en afvisning af en række andre antagelser. Det indebærer også at vi bidrog med en alternativ fremstilling hvor menneskelig erfaring og forståelse indtog en central rolle i stedet for objektiv sandhed. Undervejs har vi udarbejdet dele af en erfaringsbaseret fremgangsmåde, ikke kun rettet mod problemer hvad angår sprog, sandhed og forståelse, men også mod spørgsmål om hvordan vores daglige erfaringer får betydning og mening.

Berkeley, Californien
1. juli 1979